

การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ
A Study of tourism Potential in Kanchanaburi Province
as a Special Economic Zone.

¹เฉลิมพล ศรีทอง ,²รศ.ดร.เสรี วงษ์มณฑา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยว ²ที่ปรึกษาหลัก วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

Email : aerm2503@yahoo.com

Abstract

This study has the objectives to survey on the tourism resources, a study of tourism potential in Kanchanaburi Province as a Special Economic Zone. The guidelines for the development of tourism in Kanchanaburi. Key Informants are 24 representatives. The representatives had been selected by purposive selection. Snowball selection technique, In-depth interview, and participant observation technique were used as the data collection methods and content analysis was used as for the data analysis method. The study's result found that Kanchanaburi Province as a Special Economic Zone resources include natural tourism resources, historical tourism resources, culture/life tourism resources and the man-made tourism resources. On the other hand the point the border town of Kanchanaburi that needs to develop for a tourist destination tourism in Kanchanaburi Province as a Special Economic Zone are 7 aspects that should be developed tourist attraction, accessibility, accommodation, facilities, touristic activities, community participation, and management.

Keywords: Potential, Tourism, Special Economic Zone

บทคัดย่อ

การศึกษาคั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว ศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ การศึกษาคั้งนี้จะใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี เครื่องมือที่ใช้เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 26 ราย เลือกแบบเฉพาะเจาะจง และใช้เทคนิคการเลือกแบบลูกโซ่ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาผลการศึกษาพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ส่วนด้านที่มีความจำเป็นต้องพัฒนา เพื่อเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องพัฒนาด้านต่างๆ 7

ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึง ที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชน และการจัดการ

คำสำคัญ: ศักยภาพ, การท่องเที่ยว, เขตเศรษฐกิจพิเศษ

บทนำ

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 มีวิสัยทัศน์ ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก จากวิสัยทัศน์นี้ทำให้เกิดการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของประเทศสามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความยั่งยืน และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560-2564 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ส่งเสริมให้มีการสำรวจ พัฒนาศักยภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการท่องเที่ยวแต่ละจังหวัด เพื่อบริการรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่กำลังจะเดินทางท่องเที่ยวในอนาคต รวมทั้งมีการกระจายรายได้ และผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวสู่พื้นที่และภาคส่วนที่กว้างขวาง ปัจจุบันความต้องการของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการเดินทางมุ่งสร้างประสบการณ์ (Experiential Travel) และต้องเป็นประสบการณ์ที่ไม่ได้จากที่อื่นด้วย (Authenticity) ซึ่ง 2 สิ่งนี้ ทำให้เกิดแนวโน้มการท่องเที่ยว และกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดใหม่ๆ ไปทั่วทุกมุมโลก เพื่อตอบสนองนิยามท่องเที่ยวเฉพาะบุคคลมากขึ้นซึ่งหนึ่งในรูปแบบของการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ คือการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวนานขึ้น นักท่องเที่ยวสนใจทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน ศึกษาวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน นักวิชาการบางท่านเรียกว่าเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ โดย

จังหวัดกาญจนบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ให้นักท่องเที่ยวจำนวนมาก อาทิเช่น การท่องเที่ยวชมอุทยานธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต และท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น

จังหวัดกาญจนบุรี มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่า และเป็นพื้นที่อนุรักษ์ 8,074,752.25 ไร่ หรือ 12,919.6 ตารางกิโลเมตร มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย และตอบสนองกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่มทุกประเภท สามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวได้เป็น 4 ประเภท (นิคม จารุมณี, 2544) และ (วรรณาคิลปอาษา, 2545) คือ 1) ทรัพยากรธรรมชาติ 45 แห่ง 2) ประวัติศาสตร์ 27 แห่ง 3) ศิลปวัฒนธรรม/วิถีชีวิต 7 แห่ง และ 4) สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น 14 แห่ง สถิตินักท่องเที่ยว ในปี 2558 มีจำนวน 7,570,000 ล้านคน และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 18,945.11 ล้านบาท (ที่มา: กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปี 2552-2558) จังหวัดกาญจนบุรีมีพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ระยะทางประมาณ 370 กิโลเมตร มีช่องทางการเข้า-ออก ตามแนวชายแดนประมาณ 43 จุด โดยมีจุดชายแดนที่สามารถเข้า-ออกได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย 2 จุด คือ จุดผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2556 เป็นต้นมา และจุดผ่อนปรน

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ทางการค้าและการท่องเที่ยว คือ ด้านเจดีย์สามองค์ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งปัจจุบันด่านผ่อนปรนดังกล่าวถูกควบคุมการเข้า-ออก จึงเหลือเพียงจุดผ่านแดนถาวรบ้านpunน้ำร้อน เท่านั้น นอกจากนี้ จุดผ่านแดนดังกล่าวถูกยกระดับให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในระยะที่ 2 เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2558 (ที่ มา : ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่2/2558, 2558) จากการส่งเสริมของรัฐบาลในการยกระดับเมืองที่มีพื้นที่ติดกับชายแดน มีการค้าชายแดน 10 แห่ง ทั้งนี้เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดกาญจนบุรีดังกล่าว สามารถเชื่อมโยงไปสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษโครงการทวาย และเมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ได้

การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ รัฐบาลได้อนุมัติโครงการ และร่วมพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วย 1) สร้างเส้นทางมอเตอร์เวย์ บางใหญ่-กาญจนบุรี 2) สร้างเส้นทางมอเตอร์เวย์จุดเชื่อมขยายจาก กาญจนบุรี – บ้านpunน้ำร้อน 3) สร้างถนนจากเส้นทางบ้านpunน้ำร้อน – เมืองทวาย 4) สร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรี ประเทศไทย และ 5) สร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และคาดว่าหากมีการพัฒนาเต็มรูปแบบครบสมบูรณ์ทั้ง 5 โครงการจะส่งเสริมให้เกิดการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวอีกจำนวนมาก นอกจากนี้ความต้องการของนักท่องเที่ยวยังมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวผ่านเขตเศรษฐกิจ

พิเศษดังกล่าวจำนวนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสามารถเชื่อมโยง เส้นทางท่องเที่ยวไปยังเมืองทวาย ภาครัฐตระหนักดีว่า สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ได้ อย่่างไรก็ตามเส้นทางดังกล่าวยังเดินทางค่อนข้างลำบาก เนื่องจากมีระยะทาง 147 กม. และเป็นถนนลูกรังบดอัด จึงใช้เวลาเดินทางประมาณ 4-5 ชม. ซึ่งการเดินทางเข้า-ออกด้วยเส้นทางดังกล่าว อนุญาตให้ใช้ Visa ผ่านแดนจากประเทศไทย หรือการอนุญาตให้ใช้ Border pass แทนการใช้ Passport ลำบากคนไทย และคนเมียนมาร์ ซึ่งมีระยะเวลา 7 วัน และการเข้า-ออกช่องทางดังกล่าวหากเป็นนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางไปที่ยังสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ จะท่องเที่ยวได้เฉพาะบริเวณเมืองทวาย ส่วนนักท่องเที่ยวชาวเมียนมาร์ที่เข้ามาในจังหวัดกาญจนบุรี ประเทศไทย ก็จะสามารถอยู่ได้เฉพาะบริเวณอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรีเท่านั้น

ด้วยศักยภาพของพื้นที่ดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจำนวนมาก อย่่างไรก็ตาม การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจด้วยเทคนิค SWOT Analysis โดยทำการสอบถามกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ ประกอบด้วย หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาประกอบในการวางแผน กำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้เป็นไปในทิศทางในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว และศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ

2. เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับบริหารจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย ผู้แทน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชน ชุมชน ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และ ประชาชนในพื้นที่ รวมจำนวน 26 ราย

2. การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก เลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) และใช้การคัดเลือกแบบลูกโซ่ (Snowball Selection) เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ที่มีความยินดี และสมัครใจผู้ให้ข้อมูลเท่านั้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบของการสนทนา และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกเป็น 2 แหล่ง ได้แก่ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก และการ

สังเกตแบบมีส่วนร่วม และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการค้นคว้าเอกสารทั้งหน่วยงานของภาครัฐบาล และภาคเอกชน ประกอบด้วย บทความวิชาการ บทสัมภาษณ์ผ่านสื่อ แผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี รายงานการดำเนินงานโครงการ เอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ และ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

5. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล เริ่มต้นด้วยการตรวจสอบการสัมภาษณ์ใช้การตรวจสอบโดยผู้ให้ข้อมูลหลัก (Member Checks) ผู้วิจัยอ่านสรุปผลการสัมภาษณ์ทุกครั้งเมื่อจบประเด็น เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตรวจสอบว่าข้อความที่ผู้วิจัยบันทึกตรงกับที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้สัมภาษณ์หรือไม่ รวมถึงข้อความเพิ่มเติมเพื่อให้ประเด็นมีความสมบูรณ์ ต่อมาเป็นการตรวจสอบสามเส้า ด้าน ข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่างกลุ่มของผู้ให้ข้อมูลหลัก และวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแหล่งปฐมภูมิ และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ นำมาจำแนกประเภทของข้อมูล และสรุปรายงานผลการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

อำเภอเมือง ด้านธรรมชาติ 1)ต้นจามจุรี
ยักษ์ 2)สวนหินสมเด็จพระศรีนครินทร์ 3)หาดทรายชุก
โดน 4)เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระประวัติศาสตร์
1)สุสานทหารพันธมิตรดอนรัก 2)พิพิธภัณฑสถาน
รถไฟไทย-พม่า 3)พิพิธภัณฑสถานธรรมชาติและ
ศึกษา 4)พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติบ้านเก่า 5)สะพาน
ข้ามแม่น้ำแคว 6)หอศิลป์และพิพิธภัณฑสถานโลก
ครั้งที่ 2 7)สุสานทหารพันธมิตรช่องไก่ 8)
โบราณสถานในเขตเมืองกาญจนบุรีเก่า9)อุทยาน
ประวัติศาสตร์สงคราม 9 ท้า 10) วัดถ้ำพุททาวาส11)
วัดถ้ำพุกา12) วัดถ้ำมังกรทอง13) หอพระประวัติ
สมเด็จพระญาณสังวรด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี/
วิถีชุมชน ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี และ
สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น 1) แคมป์ช้าง ทวีชัย 2)สวนน้ำ
เวสท์ วันเดอร์ 3)ตลาดน้ำกองถ่ายฯ ค่ายสุรสีห์ 4)
ถนนคนเดินสายปากแพรก

อำเภอดำรง ด้านธรรมชาติ1)บ่อน้ำร้อนวัด
วังนายทวยการาม 2) หาดทรายน้ำจืดวัดท่าล้อด้าน
ประวัติศาสตร์ 1)วัดบ้านถ้ำ 2)วัดถ้ำเสือ ด้าน
ศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน 1)ศูนย์วัฒนธรรม
พื้นบ้านหนองขาว และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น 1)เขื่อนแม่
กลอง 2)สวนอროนงค์ชวนชม

อำเภอดำรง ด้านธรรมชาติ1. อุทยาน
มัจฉาวังสังกะวาส ด้านประวัติศาสตร์1)โบราณสถาน
พงศีก 2)วัดและพิพิธภัณฑสถานบ้านพระแท่นดงรัง ไม่
มีด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน ไม่มี และ
สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ไม่มี

อำเภอพนมทวน ด้านธรรมชาติ ไม่มี
ประวัติศาสตร์1)พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระ

นเรศวร ศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน ไม่มี สิ่ง
ที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ไม่มี

อำเภอทองผาภูมิ ด้านธรรมชาติ 1)อุทยาน
แห่งชาติลำคลองงู 2)อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ 3)
น้ำตกจ๊อกกระดิง 4)น้ำพุร้อนหินดาด 5)น้ำตกทุ่งนาง
ครวญ 6)น้ำตกภูเตย 7)เขาช้างเผือก 8)เนินช้างศึก 9)
เขาช้างเผือก 10)เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร 11)จุดชมวิวยอดเขาด้านประวัติศาสตร์ ไม่มี
ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน 1)บ้านอิต้อง
และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น 1)เขื่อนวชิราลงกรณ์ 2)เอ
เวอร์เรสต์ (อุโมงค์เหมืองตะกั่วเก่า) 3)วัดท่าขนุน

อำเภอไทรโยค ด้านธรรมชาติ 1)อุทยาน
แห่งชาติไทรโยค 2)น้ำตกไทรโยคใหญ่ 3)น้ำตกไทรโย
คน้อย 4)ถ้ำสวรรค์วังบาดาล 5)ถ้ำละว้า 6)ถ้ำ
ดาวดิงส์ 7)ถ้ำกระแซ 8)ปางช้างไทรโยค 9)แคมป์ช้าง
วังโพธิ์ ด้านประวัติศาสตร์1)ทางรถไฟสาย
ประวัติศาสตร์ 2)อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ 3)
ช่องเขาขาดและพิพิธภัณฑสถานแห่งความทรงจำ
ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน 1)เมือง
มัลลิกา รศ.124 สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น 1)มหัทศวรรย์เข
วงกตต้นข้าวโพด

อำเภอสงขลาบุรี ด้านธรรมชาติ 1)อุทยาน
แห่งชาติเขาแหลม 2)น้ำตกเกริงกระเวีย 3)น้ำตกโด
ช่องถ่อง 4)น้ำตกกระเด็กเจ็ก 5)น้ำตกตะเคียนทอง
ด้านประวัติศาสตร์ 1)ต่านเจดีย์สามองค์ 2)สะพาน
อุตตมานุสรณ์ 3)วัดวังแก้วเวการาม 4)เมืองบาดาล
(วัดจมน้ำ) 5)วัดสมเด็จพระ (เก่า) ด้านศิลปวัฒนธรรม
ประเพณี/วิถีชุมชน ไม่มี และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ไม่มี

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

อำเภอศรีสวัสดิ์ ด้านธรรมชาติ 1)อุทยานแห่งชาติเอราวัณ 2)อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ 3)อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ (อุทยานแห่งชาติถ้ำธารลอด4)น้ำตกเอราวัณ 5)น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น 6)ถ้ำสุวรรณค้วงบาดาล 7)ถ้ำน้ำมุด 8)ถ้ำพระปรารค์ 9)ถ้ำพระธาตุ 10)น้ำตกผาสวรรค์ 11)น้ำตกผาดาด 12)สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาน้ำพุ ด้านประวัติศาสตร์ ไม่มี ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน.1)โบสถ์แดนเลสวัดปากลำขาแข้ง และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น1. เขื่อนศรีนครินทร์

อำเภอบ่อพลอย ด้านธรรมชาติ ไม่มี ด้านประวัติศาสตร์ ไม่มี ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน 1)วัดทิพย์สุคนธาราม และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น 1)สวนสัตว์ซาฟารีปาร์ค แอนด์ แค้ม 2)ไร่คุณมน

อำเภอด่านมะขามเตี้ย ด้านธรรมชาติ 1)น้ำตกสาทิพย์ชนแดน ด้านประวัติศาสตร์ ไม่มี ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน ไม่มี สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ไม่มี

อำเภอหนองปรือ ด้านธรรมชาติ ไม่มี ด้านประวัติศาสตร์ ไม่มี ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน ไม่มี สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น 1)โครงการห้วยองคต อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อำเภอห้วยกระเจา ด้านธรรมชาติ ไม่มี ด้านประวัติศาสตร์ ไม่มี ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน 1)วัดสระลงเรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ไม่มี

อำเภอเลาขวัญ ด้านธรรมชาติ ไม่มี ด้านประวัติศาสตร์ 1)โบสถ์เก่าสระจิกด่าน (โบสถ์เก่าสมัย

กรุงศรีอยุธยา ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี/วิถีชุมชน ไม่มี สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ไม่มี

การวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกของการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีฯ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการท่องเที่ยว

จังหวัดกาญจนบุรีฯ โดยจำแนกองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีฯ ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว/พื้นที่ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชนและการจัดการ ดังแสดง ในตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	
แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่	1. มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และกิจกรรมการท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษ	1. แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแต่ละแหล่งอยู่ห่างกัน	1. แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแต่ละแห่งอยู่ห่างกัน	1. กระแสการท่องเที่ยวชุมชน/การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม/การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และกิจกรรมท่องเที่ยวความสนใจพิเศษ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น	1. ข้อกฎหมายกำหนดให้นักท่องเที่ยวชาวเมียนมาร์ทำหนังสือผ่านแดน (Border Pass) มาท่องเที่ยวได้เฉพาะอำเภอเมืองเท่านั้น
	2. แหล่งท่องเที่ยวกระจายอยู่ทุกอำเภอ	2. ทรัพยากรท่องเที่ยวบางแห่งไม่ได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาจึงมีความเสื่อมโทรมไปตามกาลเวลา	2. ทรัพยากรท่องเที่ยวบางแห่งไม่ได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาจึงมีความเสื่อมโทรมไปตามกาลเวลา	2. โครงการก่อสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษท่าเรือน้ำลึกทวาย	2. ข้อกฎหมายกำหนดให้นักท่องเที่ยวชาวเมียนมาร์ทำหนังสือผ่านแดน (Border Pass) มาท่องเที่ยวในกาญจนบุรีได้เพียง 7 วัน
	3. มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน	3. แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งถูกทำลายด้วยความไม่รู้ของผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3. แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งถูกทำลายด้วยความไม่รู้ของผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3. โครงการก่อสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรี	3. การมีพื้นที่ติดชายแดนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์จำนวน 43 ช่องทาง ก่อให้เกิดความไม่เชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว
	4. มีประเพณี และวิถีชีวิตที่มีชื่อเสียงเป็นทุนเดิม	4. การกำหนดราคาค่าบริการของแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	4. การกำหนดราคาค่าบริการของแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	4. โครงการก่อสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษท่าเรือน้ำลึกทวาย	
	5. ส่วนราชการของจังหวัดให้การสนับสนุนการท่องเที่ยว สืบทอดวิถีชุมชน และประเพณี			5. นักท่องเที่ยวกลุ่ม CLMV มีจำนวนเพิ่มขึ้น	
	6. มีพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้จำนวนมาก			5. แนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยวนิยมอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวยาวนานขึ้น	
	7. มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดตลอดทั้งปี			6. รัฐบาลมีนโยบายผลักดันแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	
	8. มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ใกล้กรุงเทพฯ				
	9. มีด่านชายแดนถาวรเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน				

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
	10. มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย		อย่างต่อเนื่อง 7. แหล่งท่องเที่ยวกาญจนบุรีมีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จักสามารถกระตุ้นการรับรู้ นำไปสู่การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	
การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	1. มีเส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวก และหลากหลายเส้นทาง 2. สมาคมส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวกาญจนบุรีพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และเกิดความทันสมัย	1. แหล่งท่องเที่ยวบางแหล่งไม่มีจุดบริการระหว่างทางให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางด้วยตนเอง	1. รัฐบาลมีการพัฒนาเส้นทางมอเตอร์เวย์บางใหญ่-กาญจนบุรี 2. รัฐบาลมีการพัฒนาเส้นทางเชื่อมระหว่างบ้านพุน้ำร้อน กาญจนบุรี-เมืองทวาย กาญจนบุรี-เมืองทวาย 3. รัฐบาลให้การส่งเสริมการท่องเที่ยว 2 เมือง คือ เมืองกาญจนบุรี และเมืองทวาย กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวมากขึ้น 4. มีการกำหนดโซนของการ	1. เส้นทางเชื่อมระหว่างบ้านพุน้ำร้อน กาญจนบุรี-เมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ยังเป็นลูกรัง และเดินทางไม่สะดวกในช่วงฤดูฝน 2. การเดินทางโดยรถยนต์ระหว่างกาญจนบุรี และเมืองทวาย ต้องใช้รถยนต์ของคนในพื้นที่ หรือของจังหวัดเป้าหมายของการท่องเที่ยวเท่านั้น 3. การเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวระหว่างกาญจนบุรี ไป เมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

องค์ประกอบการ ท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
			ท่องเที่ยวเพื่อวางแผนการ ท่องเที่ยวและกำหนดกิจกรรม การท่องเที่ยวตามความต้องการ ของนักท่องเที่ยวได้	ใช้เวลานาน ประมาณ 3-4 ชม.
ที่พัก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ราคาที่พักมีความหลากหลายสามารถ ตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยวได้ 2. จำนวนที่พักมีเพียงพอต่อความต้องการ รองรับนักท่องเที่ยว 3. มีรูปแบบที่หลากหลายตอบสนองความ ต้องการของนักท่องเที่ยวได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ที่พักขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขาดการประชาสัมพันธ์ และ ส่งเสริมการตลาด 2. ที่พักหลายแห่งขาดบุคลากรที่มี ความรู้ด้านภาษา และทักษะการ บริการให้กับนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ 3. ขาดแหล่งที่พักบริเวณจุดเชื่อมต่อ ระหว่างชายแดนบ้านพุน้ำร้อน กาญจนบุรี กับ เมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการเศรษฐกิจพิเศษ และ โครงการมอเดอร์เนย์ บาง ใหญ่-กาญจนบุรี ดึงดูดนัก ลงทุนด้านที่พักเพิ่มมากขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ที่พักปิดตัวเนื่องจากกระทำผิด กฎหมาย บุกรุกพื้นที่ของราชการ 2. กาญจนบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวใกล้ กรุงเทพฯ ส่งผลให้การเดินทาง แบบเข้าไปเย็นกลับ 3. การเดินทางเชื่อมโยงระหว่าง กาญจนบุรี ไปยังเมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ มีระยะทางที่ไกล และไม่มีที่พัก นักท่องเที่ยวระหว่างทาง
	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีร้านอาหารหลากหลายสามารถ ตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยวได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดการบริการนำเที่ยวในแหล่ง ท่องเที่ยวซึ่งต้องใช้ผู้รู้ด้านการ อนุรักษ์ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายภาครัฐให้ความสำคัญ กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของจังหวัด โดยเฉพาะ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. งบประมาณสนับสนุนจาก ส่วนกลางบางปีมีจำกัดในการ สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้

วารสารรัชต์ภาคย์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 24 กันยายน-ธันวาคม 2560

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

องค์ประกอบการ ท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
สิ่งอำนวยความสะดวก	<p>2. สภาพแวดล้อมทางกายภาพเอื้อต่อการอยู่อาศัย มีความปลอดภัย</p> <p>3. ส่วนราชการของจังหวัดและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมอย่างตลอดและต่อเนื่อง</p>	<p>วัฒนธรรม หรือผู้มีความรู้เฉพาะเกี่ยวกับโบราณสถาน และโบราณวัตถุในพื้นที่</p> <p>2. ขาดป้ายสื่อความหมายในภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ และภาษาพม่า</p> <p>3. ป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวขาดการอธิบายความหมาย และเล่าเรื่องประวัติศาสตร์</p> <p>4. บางแหล่งท่องเที่ยวขาดป้ายบอกทาง และป้ายสื่อความหมาย</p>	<p>โครงสร้างพื้นฐานการรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต</p> <p>2. เมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เร่งสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจำนวนมาก เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ร้านของฝากของที่ระลึก เป็นต้น</p>	<p>ครอบคลุมทุกแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>2. เมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ยังไม่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวที่หลากหลายได้</p>
กิจกรรมการท่องเที่ยว	<p>1. กิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดมีหลากหลาย</p> <p>2. มีแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม</p>	<p>1. ขาดการทำโปรแกรมท่องเที่ยว และการจัดเส้นทางทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ และพื้นที่เชื่อมโยง</p> <p>2. ขาดผู้ประสานงานกิจกรรมการท่องเที่ยวหลักเพื่อให้เกิดความ</p>	<p>1. นักท่องเที่ยวมีความสนใจการท่องเที่ยวเน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนมากขึ้น</p> <p>2. มีหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนเป็นผู้ช่วยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว</p>	<p>1. นักท่องเที่ยวมีความต้องการการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ</p> <p>2. การเดินทางไปท่องเที่ยวเมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ยังไม่อำนวยความสะดวกให้เดินทางด้วยตนเองได้</p>

วารสารรัชต์ภาคย์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 24 กันยายน-ธันวาคม 2560
TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

องค์ประกอบการ ท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
		ต่อเนื่อง		3. เมืองทวาย สาธารณรัฐแห่ง สหภาพเมียนมาร์ไม่มีแหล่ง ท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยว ทุกกลุ่ม ทุกความต้องการได้

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผลการศึกษา และอภิปราย

การสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ พบว่าจังหวัดกาญจนบุรี มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายกระจายอยู่ทุกอำเภอ จำแนกเป็น 4 ประเภท สอดคล้องกับ (นิคม จารุมณี, 2544) และ (วรรณมา ศิลปอาษา, 2545) ได้แก่ 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สอดคล้องกับ (นิศา ชัดกุล, 2557) จำแนกทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ คือ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ธรณีวิทยา ทัศนียภาพ เช่น ถ้ำละว้า ถ้ำดาวดึงส์ น้ำพุร้อนหินดาด และ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ หรือชีวภูมิศาสตร์ (Bio-Geo-geographical Environment) เช่น วนอุทยานพระแท่นดงรัง น้ำตกเอราวัณ น้ำตกไทรโยคน้อย เป็นต้น 2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นประวัติศาสตร์ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและมีความสำคัญในฐานะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนาที่แสดงถึงอารยธรรมของท้องถิ่น โดยแบ่งเป็น โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนสถาน เช่น สุสานทหารพันธมิตรดอนรัก โบราณสถานพงศิกทางรถไฟสายมรณะ ประตูเมืองกาญจนบุรี เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีแหล่งโบราณสถานยุคก่อนประวัติศาสตร์ คือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติบ้านเก่า ซึ่งเก็บรักษาและจัดแสดงโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ อาทิ หินกะเทาะและขวานหินขัด มียุคขอมเรืองอำนาจ เป็นโบราณสถานอายุกว่า 2,000 ปี สร้างเมื่อพุทธศตวรรษที่ 18 สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่

7 คืออุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ มียุคประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งเกี่ยวข้องกับสมเด็จพระนเรศวรมหาราช คือ พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวร มียุคสมัยสงครามต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งเรียกว่าสงคราม 9 ท้าว คือ อุทยานประวัติศาสตร์สงคราม 9 ท้าว และประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 คือ พิพิธภัณฑสถานอักษะและเฉลยศึกษา ช่องเขาขาดพิพิธภัณฑสถานแห่งความทรงจำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีศาสนสถานอีกจำนวนมาก อาทิเช่น วัดถ้ำเสือ วัดถ้ำมังกรทอง วัดถ้ำพุหว้า และวัดวังกวิเวการาม เป็นต้น 3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ และถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน แบ่งได้เป็น แหล่งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และแหล่งศิลปวัฒนธรรม และประเพณี ได้แก่ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี และศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านหนองขาว เป็นต้น และ 4) ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อความสนุกสนาน ได้แก่ [ตลาดน้ำองถ้ำยาคาย](#) [สุรสีห์ สวนสัตว์ซาฟารีปาร์ค](#) แอนด์ แคมป์ และ [สวนน้ำ เวสต์ วันเดอร์](#) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นงานประจำปีของจังหวัดฯ เช่น เทศกาลความรัก ณ เขื่อนศรีนครินทร์ งานโคบาล อำเภอเลาขวัญ งานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควและงานกาชาดประจำปี อำเภอเมือง ย้อนรอยตำนาน 7 หัวเมืองมอญ งานระลึกบรรพชนมอญ อำเภอสังขละบุรี และงานเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอพนมทวน เป็นต้น

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ศักยภาพของการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ สามารถจำแนกได้ 7 ด้าน สอดคล้องกับ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548; ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2545) ได้แก่

1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) จังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวมีจำนวนมาก มีความหลากหลาย และกระจายทั่วทั้งจังหวัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดที่เอื้อต่อการมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ มีอาณาเขตติดกับเมียนมาร์ ตลอดจนพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นของภาครัฐและหน่วยงานความมั่นคง จึงไม่มีการบุกรุกทำลาย และสามารถรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างอุดมสมบูรณ์ ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวยังมีการรักษาคุณภาพ การจัดการสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ(ศิริจรรยา ประพุดติกิจ, 2553) นอกจากนี้แหล่งท่องเที่ยวยังสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวจากความเป็นธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี กิจกรรม และความมีชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2551)

2. ด้านการเข้าถึง (Accessibility) จังหวัดมีเส้นทางในการเชื่อมโยงเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวหลัก ตลอดจนมีหน่วยงานช่วยประสานงานด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้การแนะนำนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวภายในจังหวัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายของจังหวัดในการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว อีกทั้งความต้องการของจังหวัดที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

สอดคล้องกับงานวิจัยของ (เศกสรรค์ ยงวณิชย์ และคณะ, 2550) นอกจากนี้การท่องเที่ยวภายในจังหวัดนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว รถยนต์สาธารณะ หรือบริษัทนำเที่ยวได้อย่างสะดวก

3. ด้านที่พัก (Accommodation) จังหวัดมีที่พักจำนวนมาก หลากหลาย มีราคาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มได้ อาจเป็นเพราะพฤติกรรมนักท่องเที่ยว มีความต้องการที่แตกต่างกัน จึงทำให้ผู้ประกอบการด้านที่พักมีหลายระดับ ตั้งแต่เล็ก กลาง ใหญ่ และส่งเสริมการตลาดของที่พัก ให้กับนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งที่มีคุณภาพ สะอาด และมีบริการตามมาตรฐานสากล สามารถรองรับนักท่องเที่ยวในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (High season) หรือนอกฤดูกาลท่องเที่ยว (Low season) สอดคล้องกับงานวิจัยของ (เศกสรรค์ ยงวณิชย์ และคณะ, 2550)

4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) จังหวัดจัดสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งไฟฟ้า น้ำประปา ระบบการสื่อสาร ศูนย์ประสานงานร้านอาหารให้กับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวหลัก อาจเป็นเพราะนโยบายของจังหวัดที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวด้วยความสะดวกและเกิดความประทับใจมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (เศกสรรค์ ยงวณิชย์ และคณะ, 2550)

5. ด้านกิจกรรม (Activities) จังหวัดมีกิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี และสามารถ

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวตามรายพฤติกรรมได้ อาจเป็นเพราะทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดมีจำนวนมาก และหลากหลาย ตลอดจน มีกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมาก มีขนบธรรมเนียม ประเพณีของแต่ ละชุมชน อีกทั้งจังหวัดยังให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี นอกจากนี้กิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดเกิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน (Check) การทำกิจกรรม (Do) วิเคราะห์ตรวจสอบ (Check) และปรับปรุงทำใหม่ (Action) องค์การภาครัฐทั้งส่วนกลางและท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน กลุ่มองค์กรอิสระ สื่อมวลชน ผู้เชี่ยวชาญ นักท่องเที่ยวและอาสาสมัครร่วมกัน เสริมสร้างกิจกรรมเพื่อวางเป้าหมายสู่การท่องเที่ยวของจังหวัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิชร นันตะยานา และคณะ, 2549)

6. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (participation) จังหวัดมีประชาชนในพื้นที่เป็นเจ้าบ้านที่ดี มีอัธยาศัยที่เป็นมิตร ตลอดจน ชุมชนบางแหล่งของจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว อาจเป็นเพราะความต้องการที่จะดูแลแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ เป็นการหารายได้ให้กับชุมชน และต้องการสืบสาน อนุรักษ์ และรักษาแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนของตนเองให้เกิดความยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อารยา อินคชสาร, 2554) และ(ประกอบศิริ ภัคดิพินิจ และคณะ, 2555)

7. ด้านการจัดการ (Administration) แหล่งท่องเที่ยวหลายแหล่งภายในจังหวัดมีระบบบริหาร

จัดการที่ดี และมีการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นไปตามมาตรฐาน รองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ อาจเป็นเพราะ นโยบายของจังหวัดที่ต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวสู่สากล มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรน้อย แต่ให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวมาก นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ ของจังหวัดให้การสนับสนุน และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างบูรณาการ เช่น ดำรวจท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานกาญจนบุรี การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ดำรวจตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (มนัส ชัยสวัสดิ์ และคณะ, 2546) มีการบริหารข้อมูลข่าวสาร มีการประชาสัมพันธ์ และการตลาดให้ถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้เดินทางมา และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2551)

จังหวัดมีสินค้าของฝาก ของที่ระลึกทางการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง และมีคุณภาพดี เช่น เครื่องประดับอำเภอบ่อพลอย จากการเปิดด่านถาวรบ้านพุน้ำร้อน อำเภอเมือง จึงเกิดเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไปยังเมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ได้ ส่งผลให้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ภายใต้อัตราการขยายตัวของ 2 ประเทศทั้งประเทศไทย และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ในการร่วมพัฒนาการท่องเที่ยว ยกเว้นการท่องเที่ยวยัง 2 เมือง โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวเมียนมาร์ ผ่านการทำ Border pass สามารถเดินทางเข้า-ออกในด่านถาวรบ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ประเทศไทย และปัจจุบันมีบริษัททัวร์ให้บริการนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวเมียนมาร์ นอกจากนี้การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ยังได้รับอิทธิพลในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประเทศไทย และเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ส่งผลให้เพิ่มโอกาส และรายได้ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมากขึ้น อย่างไรก็ตามสถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัด ในการเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวเมืองทวายยังไม่มีความพร้อมมากนักทั้งถนนที่เป็นลูกรังบดอัด การเดินทางที่ใช้เวลา 4-5 ชม. การมีชนกลุ่มน้อยตั้งด่านเก็บค่าผ่านทาง ความไม่แน่นอนทางการเมืองในประเทศไทย ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวของเมืองทวายยังขาดความพร้อม และมีจำนวนน้อย ทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ยังไม่มั่นใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวต่อไปยังเมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ทำให้สัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปในช่วงทางดังกล่าวยังมีจำนวนน้อยในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้วิจัยจึงได้มีข้อเสนอแนะในการพัฒนา 7 ด้านมีดังนี้

1.1 ด้านแหล่งท่องเที่ยว

1.1.1 บูรณะ อนุรักษ์ และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงคุณค่าทาง

ประวัติศาสตร์ของโบราณสถาน และโบราณวัตถุ โดยให้คงสภาพเดิมมากที่สุด

1.1.2 ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม ให้พร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยว

1.1.3 จำกัดปริมาณนักท่องเที่ยวในบางแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวได้

1.1.4 พัฒนารูปแบบของที่ระลึกทางการท่องเที่ยวให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

1.1.5 ควรพัฒนาพิพิธภัณฑ์เมืองกาญจนบุรีเพื่อเป็นหน้าบ้านสำหรับรับนักท่องเที่ยว

1.2 ด้านการเข้าถึง

2.1.1 เพิ่มเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวให้ครอบคลุมกับเส้นทางหลัก

2.1.2 จัดทำเส้นทางรถท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน และจัดเป็นโซน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้เกิดการรับรู้ เพื่อการวางแผนการท่องเที่ยวตามความสนใจของนักท่องเที่ยว

2.1.3 จัดรถสาธารณะให้อยู่ในกลุ่มเส้นทางรถท่องเที่ยวเดียวกัน ในลักษณะ ทัวร์ Hop-On Hop-Off บนรถบัส เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวตามความสนใจของตนเอง และเส้นทางรถท่องเที่ยวที่หลากหลายขึ้น

2.1.4 พัฒนาระบบฐานข้อมูลการท่องเที่ยว ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ วัฒนธรรม วิถีชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นอื่น ๆ รวมถึง

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ข้อมูลอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถสืบค้น/เข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก

2.1.5 ปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดให้ทันสมัย และเป็นข้อมูลปัจจุบันอยู่เสมอ

2.1.6 การเดินทางระหว่างประเทศไทย และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ควรอนุญาตให้สามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว หรือรถสาธารณะให้สามารถข้ามไปมา ย่างทั้ง 2 เมือง (จังหวัดกาญจนบุรี ประเทศไทย และเมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์)

1.3 ด้านที่พัก

1.3.1 จัดการอบรม และให้ความรู้ด้านการจัดการที่พักให้เป็นมาตรฐานสากล

1.3.2 จัดอบรมบุคลากรในที่พักให้มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้น

1.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

1.4.1 จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว

1.4.2 จัดทำป้ายสื่อความหมายอธิบายประวัติศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยว โบราณสถาน และโบราณวัตถุในหลายๆ แหล่งท่องเที่ยว และจัดทำเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาเมียนมาร์

1.4.3 เพิ่ม และปรับปรุงป้ายบอกทางให้ครอบคลุม และครบทุกแหล่งท่องเที่ยว และ

จัดทำเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาเมียนมาร์

1.4.4 อบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น หรือเยาวชนในพื้นที่ให้ทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์นำนักท่องเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว

1.4.5 สร้างศูนย์ประชุมประจำจังหวัดขนาดใหญ่ที่รองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เพื่อรองรับการจัดประชุม สัมมนา (Meetings, Incentive Travel, Conventions, Exhibitions, MICE)

1.4.6 ควรสร้างสนามบินพาณิชย์เพื่อรองรับต่อการท่องเที่ยว และจัดให้มีเครื่องบินจากกาญจนบุรี ประเทศไทย ไป เมืองทวาย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

1.5 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

1.5.1 จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีหลากหลายด้านเส้นทาง/กิจกรรม โดยเน้นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม

1.5.2 ออกแบบกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติจริงกับเจ้าของหรือชุมชนแหล่งท่องเที่ยว

1.5.3 พัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาท่องเที่ยวในพื้นที่ได้นานที่สุด โดยมีโปรแกรมให้นักท่องเที่ยวเลือกหลากหลายตามระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวต้องการ

1.6 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

1.6.1 สร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในชุมชน และพื้นที่

ใกล้เคียง

1.6.2 สร้างองค์ความรู้ให้ชุมชน
เข้าใจการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม

1.6.3 จัดทำระบบฐานข้อมูลองค์
ความรู้ในชุมชน โดยรวบรวมครุภูมิปัญญาท้องถิ่น
ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมใน
พื้นที่ เรียบเรียงความรู้ต่าง ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร จด
บันทึก และถ่ายทอดต่อคนในชุมชน รวมถึงกลุ่ม
เยาวชน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญา
ท้องถิ่นส่งต่อรุ่นสู่รุ่น

1.6.4 จัดตั้งวิสาหกิจชุมชน หรือ
รวมกลุ่มวิชาชีพ เพื่อพบปะหารือเกี่ยวกับการผลิต
พัฒนา การออกแบบผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น และ
ผลิตภัณฑ์ที่ระลึกทางการท่องเที่ยว

1.7 ด้านการจัดการ

1.7.1 จัดตั้งคณะกรรมการควบคุม
และกำกับดูแลแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิด
ความต่อเนื่องทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว

1.7.2 จัดตั้งศูนย์บริการ
นักท่องเที่ยวแบบบริการเบ็ดเสร็จในอำเภอเมือง

1.7.3 ร่วมกันกำหนดแผนระยะสั้น
ระยะยาวการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไม่
ทำลายระบบนิเวศชุมชน และการท่องเที่ยวเป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม

1.7.4 นำเครื่องมือทางการตลาดมา
เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวเมือง

ชายแดน เชื่อมโยงประเทศไทย และเมืองทวาย
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยเน้นการมีส่วน
ร่วมของชุมชน การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการ
ท่องเที่ยวเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.7.5 จัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยว
ร้านค้า และภูมิสถาปัตยกรรม และสาธารณสุขเพื่อรองรับ
การท่องเที่ยว

1.7.6 วางแผนจัดการขยะมูลฝอย
บริเวณแหล่งท่องเที่ยว และสร้างความตระหนัก และ
การรับรู้ให้ประชาชน และนักท่องเที่ยวที่มาเยือนเพื่อ
การจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาเจาะลึกผลิตภัณฑ์ทางการ
ท่องเที่ยวแต่ละประเภท/กิจกรรม/แหล่งท่องเที่ยว
และพัฒนาเป็นกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมกับ
กิจกรรมการท่องเที่ยว

2.2 ศึกษาและพัฒนาเส้นทาง และ
กิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการ
ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน ให้
นักท่องเที่ยวได้นำไปใช้ในการวางแผนการท่องเที่ยว
และส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวพักค้างได้นานวันขึ้น

2.2 ศึกษาศักยภาพ และเปรียบเทียบ
ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเมืองทวาย สาธารณรัฐ
แห่งสหภาพเมียนมาร์ ที่มีบริบทเดียวกัน หรือ ใน
พื้นที่ใกล้เคียง และสร้างแนวทางพัฒนาร่วมกันให้
เป็นการท่องเที่ยวเมืองคู่แฝด

เอกสารอ้างอิง

กรมการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย (พ.ศ. 2558-2560). สืบค้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2560, จาก http://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7114

เอกสารอ้างอิง

กรมการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย (พ.ศ. 2558-2560). สืบค้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2560, จาก http://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7114

กรมการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559). สรุปสถานการณ์นักท่องเที่ยว มกราคม-ธันวาคม 2558. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2557). แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคในปี 2014. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2558, จาก <https://etatjournal.wordpress.com>.

นิคม จารุมนี. (2544). การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท โอ.เอส. พรินต์ติ้ง เฮ้าส์.

นิตยา ชัดกุล. (2557). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เพรส แอนด์ ดีไซน์.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เพรส แอนด์ ดีไซน์.

ประกอบศิริ ภัคดีพินิจ และคณะ. (2555). โครงการศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนภูซางอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.).

ประชาชาติธุรกิจ. (2558). 9 เทรนด์ท่องเที่ยวโลกรับปี"58 (ต้อง) เปิดประสบการณ์แปลกใหม่. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2558, จาก www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1420031155.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเปิดจุดผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อน หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. (2556). สืบค้นเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://kanchanaburi.go.th/au/phunumron/content/moi.pdf>

ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่ 2/2558 เรื่อง กำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2. (2558) สืบค้นวันที่ 2 พฤศจิกายน 2559, http://enlawfoundation.org/newweb/wpcontent/uploads/SECBAAnnoucement22558_SEZphase2.pdf

- แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559. (2554). คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. มนัส ชัยสวัสดิ์ และคณะ. (2546). การศึกษาระบบการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตเพื่อทราบศักยภาพของการพัฒนาไปสู่แหล่งท่องเที่ยวระดับโลกที่มีความยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.).
- ราชกิจจานุเบกษา. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่12 (พ.ศ.2560-2564). สืบค้นเมื่อ วันที่ 6 มกราคม 2560, <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2559/A/115/1.PDF>
- วรรณดา ศิลปอาษา. (2545). การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิชร นันตะยานา และคณะ. (2549). รายงานวิจัย เรื่องแนวทางในการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวควบคู่กับเมืองอุตสาหกรรม:กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย(สกว.).
- ศิริจรรยา ประพุดติกิจ.(2553). รายงานวิจัย เรื่องการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดตราดเพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2551). การศึกษาเพื่อวางยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงจังหวัดอุบลราชธานี ประเทศไทย ผ่านช่องทางไปยังแขวงจำปาสัก สปป. ลาว.กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย(สกว.).
- ศูนย์วิจัยด้านการตลาดการท่องเที่ยว. (2558). การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://tatic.tourismthailand.org/home-tatic>.
- เศกสรรค์ ยงวนิชย์ และคณะ. (2550). รายงานวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพพื้นที่เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวชายแดนไทย-สปป.ลาว กรณีศึกษา จังหวัดหนองคาย และนครหลวงเวียงจันทน์. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย(สกว.).
- สุภาวงศ์ จันทวานิช. 2557). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี (2559). ข้อมูลและสารสนเทศแหล่งท่องเที่ยวสำคัญจังหวัดกาญจนบุรี. สืบค้นเมื่อ 3 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://kanchanaburi.go.th/au/tourkan2015/index.php>
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2559). การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนกาญจนบุรี. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560,<http://jpp.moi.go.th/detail.php?section=9&id=132>
- สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี (2559). ข้อมูลและสารสนเทศแหล่งท่องเที่ยวสำคัญจังหวัดกาญจนบุรี. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://kanchanaburi.go.th/au/tourkan2015/index.php>
- แหล่งเรียนรู้มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2559). เอกสารรายวิชาการท่องเที่ยวพิเศษเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2559,

วารสารรัชต์ภาคย์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 24 กันยายน-ธันวาคม 2560

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

จาก<http://www.elearning.msu.ac.th/opencourse/0010001/documents.html>

อารยา อินคชสาร.(2554). รายงานวิจัยเรื่อง การประเมินศักยภาพของตลาดน้ำวัดกลางคูเวียงเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เอกชัย บุญยาภิษฐาน. (2553). คู่มือวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน

